
Podstawy systemów UNIX
Wyrażenia regularne

Autor: Maciej Friedel <maciek@friedel.pl>
Zajęcia prowadzone dla Polskiej Szkoły IT
Wrocław, 2008

Wyrażenia regularne - definicja

ang. Regular expressions (regexp)

Wyrażenia regularne są narzędziem służącym do dopasowywania wzorców. Wykorzystuje się tam gdzie potrzebne jest przeszukanie tekstu i wydobycie z niego informacji pasującej do wzorca.

Wyrażenia regularne - podział znaków

Znaki specjalne (metaznaki)

1. metaznaki rozpoznawane w dowolnym miejscu:

**^, $, *, +, ?, ., (,), [,], {, }, **

2. rozpoznawane wewnątrz nawiasów kwadratowych:

\, ^, -,]

Znaki zwyczajne

Każdy znak nie będący znakiem specjalnym.
Znak zwyczajny oznaczy tylko i wyłącznie sam siebie.

np.:
"a" – oznacza łańcuch złożony ze znaku a
"a3e" – oznacza łańcuch z kolejno ułożonych znaków a, 3 oraz e

Wyrażenia regularne - znaki specjalne

Kropka "."
oznacza dowolny znak oprócz znaku nowego wiersza

np.:
"k.o" – pasuje do słów kot, kat, kit itd.

Znak zapytania "?"
po symbolu oznacza jedno lub zero wystąpień poprzedzającego wyrażenia

np.:
"ko?t" – pasuje do słów kt, kot

Wyrażenia regularne – znaki specjalne

Gwiazdka "*"
oznacza zero lub więcej wystąpień poprzedzającego wyrażenia

np.:
"ko*t" - pasuje do wzorców kt, kot, koot, kooot, koooot, ...

Plus "+"
po symbolu oznacza co najmniej jedno wystąpienie poprzedzającego go wyrażenia

np.:
"ko+t" - pasuje do wzorców kot, koot, kooot, koooot, ...

Wyrażenia regularne – znaki specjalne

Pałka "|" to operator OR

np.:
"a|b|c" - w danym wyrażeniu może wystąpić a, b lub c
"Ala|Ola" - w danym wyrażeniu wystąpić może Ala lub Ola

Daszek "^" oznacza początek wiersza
dolar "$" oznacza koniec wiersza.

np.:
"^.o.a$" – odpowiada ciągowi dokładnie czterech znaków typu cola, soja, pola itd... występujących samotnie w wierszu
"^Po.*IT$" - Polska Szkoła IT

Wyrażenia regularne – znaki specjalne

Podwzorzec może być zamknięty w niepodzielnej grupie za pomocą nawiasów "( )". W ten sposób można użyć gałęzi nie tylko dla całego wzorca, ale też dla jego fragmentów.

np.:
"Piw(a|ko)" - oznacza Piwa i Piwko

Zestaw znaków między nawiasami kwadratowymi "[]" oznacza jeden dowolny znak objęty nawiasami kwadratowymi.

np.:
"[abc]" - oznacza a, b lub c. Można używać także przedziałów: "[a-c]"
"pi[wk]o" - oznacza wzorce piwo i piko

Wyrażenia regularne – znaki specjalne

Daszek "^"
na początku zestawu oznacza wszystkie znaki oprócz tych z zestawu. Większość znaków specjalnych w tym miejscu traci swoje znaczenie

np.:
"[^piwo]" wyszukuje łańcuchy w których nie występuje piwo
"pi[^wk]o" wyklucza wyrażenia piwo piko ale nie wyklucza ciągu pilot

Znaki specjalne poprzedzone odwrotnym ukośnikiem "\" powodują, że poprzedzany znak traci swoje specjalne znaczenie - oznacza sam siebie

np.:
"\\" - oznacza znak \
".*\.dbf" – pasuje do wszystkich plików z rozszerzeniem .dbf

Wyrażenia regularne - granice wyrazów

"/<" - początek słowa

np.:

"/<pi" - wyrazy zaczynające się od pi (pi, pilot, piwo…)

"/>" - koniec słowa

np.:

"ot/>" wyrazy kończące się na ot (mlot, lot, pilot…)

np.:

"\<slowo/>" - słowo jest wyrazem samodzielnym

"\<slow(o|a)/>" to słowo i słowa

Wyrażenia regularne - liczba powtórzeń

Możliwość precyzyjnego określenia liczby wystąpień danego wyrażenia

- Wyrażenie {N} oznacza dokładnie N wystąpień
- Wyrażenie {N,} co najmniej N wystąpień wyrażenia {0,}=* {1,}=+
- Wyrażenie {,M} co najwyżej M wystąpień wyrażenia
- Wyrażenie {N,M} od N do M wystąpień wyrażenia {0,1}=?

Przedefiniowane klasy znaków

Rozszerzony zapis przedziałów, wprowadzenie klas znaków np.:

- "[[:digit:]]" oznacza dowolną cyfrę
- "[[:alpha:]]" literę
- "[[:alnum:]]" literę lub cyfrę
- "[[:xdigit:]]" liczby w systemie szesnastkowym
- "[[:lower:]]" małe litery
- "[[:upper:]]" duże litery
- "[[:punct:]]" znaki interpunkcji

Wyrażenia regularne - przykłady

Kilka prostych przykładów:

- "[[:upper:]]{,4}" oznacza nie więcej niż cztery duże litery
- "\<[[:digit:]]{2,4}>\" oznacza liczby dwu, trzy i czterocyfrowe
- "\<[[:alnum:]]{0,8}\.[[:alnum:]]{3}\>" DOSowe nazwy plików
- "((http(s?):\/\/)|(www\.))([[:alnum:]]+\.[[:alnum:]]+)" - link